

KRRiT ponownie zbadała skuteczność samoregulacji dotyczącej ochrony dzieci w serwisach VOD

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji po raz kolejny przeprowadziła monitoring serwisów VoD pod kątem zgodności ich oferty z postanowieniami samoregulacji dotyczącej skutecznych zabezpieczeń technicznych uniemożliwiających małoletnim dostęp do szkodliwych dla nich treści. Skuteczność stosowania postanowień zawartych w akcie samoregulacyjnym wyniosła ponad 99,75%. Przypadki naruszeń są incydentalne.

W 2014 r. przedsiębiorcy dostarczający treści audiowizualne przez Internet zrzeszeni w IAB Polska przyjęli *Kodeks dobrych praktyk w sprawie szczegółowych zasad ochrony małoletnich w audiowizualnych usługach medialnych na żądanie*, który w grudniu 2021 r. został zaktualizowany. Zgodnie z jego zapisami, stanowiącymi doprecyzowanie art. 47e ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, publiczne udostępnianie usługi na żądanie, w ramach której dostępne w katalogu treści są nieodpowiednie dla małoletnich odbiorców może odbywać się tylko i wyłącznie przy zastosowaniu zabezpieczeń technicznych lub innych odpowiednich środków. Ze względu na aktualizację *Kodeksu* (uaktualnienie listy obowiązujących zabezpieczeń i form płatności za dostęp; możliwość poszerzenia grona sygnatariuszy o podmioty zagraniczne) Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji postanowiła po raz kolejny zweryfikować skuteczność stosowanych w serwisach VoD zabezpieczeń służących ochronie małoletnich odbiorców przed nieodpowiednimi dla nich treściami.

Dwa lata temu monitoringiem objęto 352 audycje i przekazy (zwiastuny) udostępniane w serwisach VoD, a skuteczność stosowanych zabezpieczeń wyniosła wówczas 98%. Tym razem Departament Monitoringu Biura KRRiT zwiększył próbę poddaną kontroli do 400 audycji udostępnianych w najpopularniejszych serwisach VOD, w szczególności będących sygnatariuszami *Kodeksu* (np. Player.pl, Cineman.pl, TVP VOD, Vod.pl). Skuteczność stosowanych zabezpieczeń technicznych sprawdzano - zgodnie z wytycznymi Komunikatu KRRiT z 2018 r. – przede wszystkim w przypadku thrillerów, horrorów, kryminałów czy filmów akcji, w których konwencję gatunkową często wpisane są sceny i treści w sposób nieuzasadniony eksponujące przemoc w wymiarze fizycznym, psychicznym czy seksualnym zagrażające rozwojowi dzieci. Na podstawie przeprowadzonej analizy niezgodność zabezpieczenia technicznego audycji z art. 47e ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji oraz doprecyzowującymi jego treść postanowieniami *Kodeksu* stwierdzono w jednym przypadku. Oznacza to, że skuteczność samoregulacji w odniesieniu do zbadanej próby wyniosła 99,75%.

Warto podkreślić, że W „Strategii Regulacyjnej na lata 2017-2022” Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawiła stanowisko, w którym w sposób szczególny wskazała, że ochrona dzieci i młodzieży przed treściami, które mają lub mogą mieć negatywny wpływ na ich prawidłowy rozwój, jest dla niej zadaniem strategicznym. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji konsekwentnie korzysta z ustawowych narzędzi prawnych, niezbędnych do realizacji tego zadania. Dostrzega jednak fakt, że jego efektywna realizacja nie jest możliwa bez inicjowania i wspierania – zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 12 ustawy o radiofonii i telewizji – aktów samoregulacyjnych rynku, uzupełniających prawo stanowione, w szczególności w obszarze ochrony małoletnich odbiorców.

Stosowanie samoregulacji ma dla Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji istotne znaczenie w trzech aspektach.

Po pierwsze, główną zaletą rozwiązań samoregulacyjnych jest ich większa, niż w przypadku ustawowych rozwiązań, elastyczność. Daje ona szansę rynkowi na szybkie dostosowywanie poziomu ochrony widzów i użytkowników do dynamiki zmian technologiczno-społecznych zachodzących zarówno w sposobach udostępniania, jak też w odbiorze treści, co ma niebagatelne znaczenie w przypadku dynamicznego rozwoju usług VoD w okresie pandemii.

Po drugie, w kontekście zapewnienia adekwatnego poziomu ochrony dzieci przed treściami im zagrażającymi, nie bez znaczenia jest także zwiększenie odpowiedzialności dostawców usług medialnych, w tym przypadku dostawców VoD, za udostępniane treści audiowizualne, poprzez dobrowolne przyjmowanie dodatkowych – co ważne: wspólnie uzgodnionych – obowiązków i ograniczeń.

Po trzecie, akty samoregulacyjne są również formą popularyzacji wiedzy o narzędziach chroniących małoletnich, np. w Internecie, co służy podnoszeniu ogólnej świadomości użytkowników. Stanowią zatem nie tylko przykład dobrych praktyk w zakresie ochrony małoletnich przed szkodliwymi treściami, ale także element szeroko pojętej edukacji medialnej dzieci, młodzieży oraz rodziców, czy opiekunów.

Powodzenie tego rodzaju przedsięwzięć zależy m.in. od: dojrzałości rynku, kompetencji uczestników podejmowanych działań, a zwłaszcza skuteczności nadzoru. Dlatego w mijającej kadencji Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji prowadziła systematyczny i niezależny, wewnętrzny monitoring treści oferowanych odbiorcom przez sygnatariuszy ww. samoregulacji.